

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення про
зоологічний заказник місцевого
значення „Рохманівський бобрів гай”***

Відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 15 квітня 2025 року № 235/2025 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, наказів Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов’язань на території та об’єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об’єкти природно-заповідного фонду України”, враховуючи листи Шумської міської ради від 11.02.2025 № 03-05/385, Регіонального офісу водних ресурсів у Тернопільській області від 12.03.2025 № 240 та протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об’єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 24 квітня 2025 року № 2/25:

1. Затвердити положення про зоологічний заказник місцевого значення „Рохманівський бобрів гай”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 342/01.02-01 від 28.05.2025

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000070D63900D32DD800
Підписувач Негода В'ячеслав Андронович
Дійсний з 26.08.2024 16:09:13 по 26.08.2026 16:09:13

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати територію зоологічний заказника місцевого значення „Рохманівський бобрів гай” під охорону Шумській міській раді шляхом оформлення охоронного зобов’язання.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов’язків.

Начальник військової адміністрації

В’ячеслав НЕГОДА

Тарас Пастух

Світлана Беспоповцева

Галина Берекета

Ірина Ленків

Тетяна Романська

Володимир Комінко

Тереза Косюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗООЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„РОХМАНІВСЬКИЙ БОБРІВ ГАЙ”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Зоологічний заказник місцевого значення „Рохманівський бобрів гай” (далі – Заказник) оголошений рішенням Тернопільської обласної ради від 18 березня 1994 року „Про внесення змін та доповнень до мережі територій та об’єктів природно-заповідного фонду області і затвердження Списку дикорослих рідкісних, реліктових, ендемічних рослин області, що підлягають особливій охороні”.

2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Заказник площею 15,0 га розташований у Кременецькому районі Тернопільської області в адміністративних межах Шумської міської територіальної громади, на колишніх торфорозробках в межах заплави р. Вілія.

4. Шумська міська рада, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об’єктів, оголошених Заказником, у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, Водним і Лісовим кодексами України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму території.

5. Межі земельних ділянок, на яких розташований Заказник, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Заказника та про обмеження у їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов’язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Заказника у натурі його межі визначенні відповідно до проєкту створення заповідного об’єкту.

6. Адреса Шумської міської ради: 47100, вул. Українська, 59, м. Шумськ, Кременецький район, Тернопільська область, тел. (03558) 2 11 83, e-mail: shumska.gromada@gmail.com.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою створення Заказника є охорона умов проживання та відтворення бобра європейського (*Castor fiber*) - цінного виду мисливських тварин, чаплі рудої (*Ardea purpurea*), бугая (*Botaurus stellaris*), чаплі великої білої (*Egretta alba* (*Casmerodius albus*), бугайчика (*Ixobrychus minutus*), лелеки білого (*Ciconia ciconia*), луня болотного (*Circus aeruginosus*), яструба великого (*Accipiter gentilis arrigonii*), яструба малого (*Accipiter nisus granti*), мишоїда-зимняка (*Buteo lagopus*), боривітера звичайного (*Falco tinnunculus*), крячка білощого (*Chlidonias hybrida*), крячка чорного (*Chlidonias niger*), крячка річкового (*Sterna hirundo*), рибалочки звичайної (*Alcedo atthis*), одуда (*Upupa epops*), ластівки сільської (*Hirundo rustica*), ластівки міської (*Delichon urbica*), плиски білої (*Motacilla alba*), плиски жовтої (*Motacilla flava*), волового очка (*Troglodytes troglodytes*), соловейка східного (*Luscinia luscinia*), горихвістки чорної (*Phoenicurus ochruros*), кобилочки річкової (*Locustella fluviatilis*), цвіркуна (*Locustella naevia*), очеретянки великої (*Acrocephalus arundinaceus*), очеретянки чагарникової (*Acrocephalus palustris*), кропив'янки (славки) сірої (*Sylvia communis*), вівчарика-ковалика (*Phylloscopus collybita*), ремеза (*Remiz pendulinus*), синиці великої (*Parus major*), синиці блакитної (*Parus caeruleus*), вівсянки звичайної (*Emberiza citrinella*), щиглика (*Carduelis carduelis*), чижа (*Spinus spinus*), коноплянки, ріполова (*Acanthis cannabina*), зяблика (*Fringilla coelebs*), іволги (*Oriolus oriolus*), вільшанки, малинівки (*Erithacus rubecula*) - видів фавни, що охороняються згідно із Списками Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, інших видів тварин.

2. Основними завданнями Заказника є:

збереження у природному стані водно-болотної ділянки у заплаві р. Вілія, що є місцями проживання, відтворення та відновлення чисельності бобра європейського (*Castor fiber*), видів тварин, що охороняються згідно із Списками Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, інших видів фавни;

проведення заходів, направлених на збільшення чисельності тварин, що охороняються;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розробки заходів по збереженню оселищ охоронюваних видів тварин, збільшенню їх чисельності в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

поширення екологічних знань;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим положенням,

і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

всі види діяльності, що можуть призвести до погіршення кормової бази диких тварин та умов їх існування;

турбування, знищення та відлов всіх видів тварин, що мешкають у Заказнику (крім випадків, передбачених законодавством), пошкодження їх жител, нір, гнізд, інших сховищ і домівок, збір яєць, пуху;

полювання;

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Заказника;

знаходження на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями вилову тварин, за винятком випадків передбачених цим положенням;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах, здійснення всіх видів рубок головного користування та всіх видів рубок формування і оздоровлення лісів);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів);

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин (крім збору в наукових, селекційних цілях у встановленому порядку);

інтродукція нових видів тварин і рослин без відповідних, узгоджених в установленому порядку обґрунтувань наукових закладів;

любительський лов риби в період нересту;

пересування водними об'єктами Заказника маломірними та малими судами, крім транспорту інспекційних служб (при виконанні службових обов'язків), транспорту землекористувачів при забезпеченні охорони Заказника (за погодженням в установленому порядку), а в період нересту риби на будь-яких плавзасобах;

заготівля лікарських рослин без дозволу на спеціальне використання природних рослинних ресурсів (крім заборонених до збору видів);

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

поява сільськогосподарської авіації над територію Заказника та зниження будь-яких літаків нижче 500 м;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів лучно- і водно-болотної рослинності, за винятком заходів біологічної меліорації, та заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій (підтоплення, затоплення населених пунктів тощо), що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористування, передбаченого цим положенням;

випалювання сухої рослинності або її рештків, розпалювання багать;

будь-яке засмічення та забруднення території Заказника та його об'єктів, діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водних об'єктів, у тому числі: скид у водні об'єкти неочищених стічних вод підприємств та комунальних стічних вод, інших шкідливих відходів виробництва, миття транспортних засобів, машин, механізмів, замочування шкір, миття винної тари та тари з-під отрутохімікатів, прання із застосуванням хімічних речовин, влаштування сміттєзвалищ;

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Заказник завдань;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

розвідувальні та підривні роботи, промислове розроблення всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриття (крім випадків, передбачених цим положенням) та форм рельєфу;

осушення нових земель на території Заказника, будь-які інші дії, що можуть привести до пониження рівня ґрунтових вод;

зміна структури та конфігурації берегової лінії, а також виїмка ґрунту (без відповідних, узгоджених в установленому порядку проєктів);

порушення встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон та прибережних смуг;

заліснення земельних ділянок з лучно-болотною та водно-болотною флорою;

розорювання земель;

сінокосіння та випас худоби поза межами спеціально відведених місць під громадські пасовища і сінокоси;

влаштування літніх таборів для худоби та пташників;

зберігання на території Заказника усіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;

проїзд територією Заказника механічних транспортних засобів, за винятком посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Заказником (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

відвідування Заказника, крім облаштованих рекреаційних ділянок, у період гніздування птахів та відгодівлі молоді (крім громадських пасовища під час випасу худоби);

влаштування стоянок автотранспорту, ремонт та обслуговування;

організація місць відпочинку та купання, у тому числі облаштування рекреаційних ділянок, поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій, що проводяться, поза маркованою екскурсійною стежкою;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Заказника у встановленому порядку дозволяється:

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

використання його в природоохоронних, еколого-освітніх цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території (заготівля громадянами сіна протягом липня-серпня, випас худоби за межами спеціально відведених місць під громадські пасовища тощо);

рекреаційна діяльність відповідно до Положення про рекреаційну діяльність, у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 26.02.2022 № 256, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 вересня 2022 р. за № 1043/38379;

регулювання чисельності окремих видів тварин, які загрожують існуванню видів, що охороняються;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Заказника;

проведення біотехнічних та інших заходів, спрямованих на охорону та збереження тварин, що охороняються;

роботи, пов'язані з поліпшенням середовища існування тварин у Заказнику, відтворенням мисливських видів тварин;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання еколого-освітніх стежок, влаштування оглядових майданчиків, таборів, місць відпочинку у межах спеціально відведених ділянок;

влаштування рекреаційних ділянок, обладнаних елементами рекреаційної інфраструктури для відпочинку та задоволення особистих потреб рекреантів з додержанням режиму території Заказника;

любительське рибальство відповідно до вимог Правил любительського рибальства, затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України за № 1412/38748 від 16 листопада 2022 р.;

проведення пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

проведення необхідних заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків стихійних явищ;

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин у наукових і селекційних цілях, у тому числі для розмноження, розселення і розведення у штучно створених умовах, а також для відтворення популяцій;

наукова, природоохоронна, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Заказника і проводяться з додержанням встановленого цим положенням режиму охорони та збереження.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Заказника оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Заказником, землекористувача або його назви, органи місцевого самоврядування, які здійснюють повноваження на території Заказника, зобов'язані повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим території Заказника враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму території Заказника здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ТЕРИТОРІЇ ЗАКАЗНИКА.

1. Порухення режиму території Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.
2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Заказника несуть особи, винні у:
  - нецільовому використанні території Заказника;
  - порушенні режиму охорони території Заказника (пункт 1 розділу III цього положення);
  - псуванні, пошкодженні чи знищенні природних комплексів на території Заказника;
  - знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
  - самочинній зміні меж;
  - відведенні території Заказника для інших потреб;
  - організації на території Заказника господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
  - невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на території Заказника, незабезпеченні охорони Заказника;
  - перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Заказника;
  - у незаконному використанні природних ресурсів.Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Заказника в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.
-